

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

18 januari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzame visserij

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de kabeljauwvangst

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de productie van biobrandstoffen in Vlaanderen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het nieuwe plattelandsbeleid

Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

Dinsdag 18 januari 2005

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.03 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzame visserij

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstreken tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over duurzame visserij.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, eind december 2004 vond opnieuw een vergadering plaats van de Europese ministers van Visserij, die u hebt bijgewoond. Ik dank u van harte voor de standpunten die u daar hebt verdedigd.

De Europese ministers zijn niet ingegaan op het voorstel van de Europese Commissie om een aantal visgronden te sluiten, en ook de visserijquota zijn niet verlaagd. Daarmee ontsnapt de visserijsector aan de drastische vangstbeperkingen. De keerzijde is echter wel dat Europa het aantal zeedagen verder inperkt. Volgens de minister-president in De Tijd is de leefbaarheid van de Vlaamse visserij volgend jaar echter gewaarborgd, ondanks de inperking van het aantal zeedagen. Volgens de heer Corbisier, voorzitter van de Oostendse rederscentrales, wordt de inperking van het aantal zeedagen 'een groot probleem'. Volgens hem is dit een

nieuwe tactiek van de Europese Commissie: ze ziet dat het systeem van vangstquota niet de gewenste resultaten heeft, en daarom beperkt ze de vistijd.

De beslissing van de Europese ministers is zeer tegen de zin van de wetenschappers. Het advies van de wetenschappers om de visquota nog te verlagen en een aantal visgronden te sluiten werd van tafel geveegd met het argument van de werkgelegenheid. Volgens wetenschappers zal de beslissing van de Europese ministers de visserijsector echter nog meer in de problemen brengen. Op korte termijn zal er wel meer visinkomen zijn, tot de vispopulatie onder een kritiek punt komt door overbevissing. Er zijn nu eenmaal niet genoeg vislarven om de weggevangen vis te vervangen. Volgens de wetenschappers zal de visserijsector letterlijk instorten, zoals dat in het verleden al gebeurd is met de ansjovis in Zuid-Amerika in 1972 en de kabeljauw in Canada in 1992. In Canada zijn toen 40.000 vissers werkloos geworden.

Mijnheer de minister-president, welk standpunt hebt u verdedigd op de Europese ministerraad? Kunt u door eigen Vlaams onderzoek aantonen dat de visbestanden – met name tong en kabeljauw – zich hebben hersteld? Wat is uw standpunt tegenover de wetenschappers die beweren dat de beslissingen van de Europese ministers de visserijsector op lange termijn niet ten goede komen? Welke maatregelen heeft de Europese ministerraad genomen om het voortbestaan van de visserijsector op lange termijn te verzekeren zodat de visserijsector kan worden gespaard van verdere inleveringen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, namens het Vlaams Belang sluit ik me aan bij de vragen en bekommernissen van de heer Verstreken.

Sintobin

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om de minister-president te bedanken voor zijn inspanningen op de Europese top voor de Vlaamse zeevisserij.

Het Vlaams Belang heeft van bij het begin van deze legislatuur de kaart van de zeevisserij getrokken, meer bepaald de kaart van de tewerkstelling in deze sector. Mijn fractie zal dat in de toekomst blijven doen en rekent erop dat de minister-president op Europees niveau steeds maximaal de belangen van de Vlaamse visserijsector zal blijven verdedigen.

Toch denk ik dat we over de resultaten van de Europese ministerraad niet euforisch moeten doen. In uw eisenpakket stond bijvoorbeeld ook dat er geen vermindering mocht komen van het aantal zeedagen en werd geëist dat de stoomtijd naar verre visgronden niet mee in rekening zou worden gebracht. Ondanks het optimisme over het bereikte resultaat blijft het inleveren. Misschien is de Vlaamse visserijsector gered voor 2005 maar zoals de heer Corbisier van de rederscentrale stelt, is nu de tijd gekomen om te bezinnen en discussies aan te gaan over bijvoorbeeld de dagplafonds, over het overdraagbaar maken van de quota – individueel of binnen de vloot. Volgens de heer Corbisier kan de discussie aanleiding geven tot ‘een nieuw soort visserij die rendabeler wordt’. In deze periode van relatieve rust is het moment aangebroken om samen met alle actoren aan tafel te gaan zitten om een toekomstplan uit te werken. Ik pleit voor een soort rondetafelconferentie om alle problemen in één pakket aan te pakken.

Zijn er in de nabije toekomst initiatieven gepland om met alle betrokkenen aan tafel te gaan zitten? Zult u het initiatief nemen om tot een permanent overleg te komen met de sector? Kunt u toelichting geven bij de stoomtijd naar verre visgronden? Is dat ter sprake gekomen? Wat was het eventuele resultaat?

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mag ik iedereen er even op wijzen dat uit de aanwezigheid op deze vergadering duidelijk blijkt welke fracties met het landbouw- en het visserijbeleid begaan zijn.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, ik zou de vorige sprekers willen danken voor hun vragen en voor hun positieve appreciatie van het behaalde resultaat. Dit is uiteraard niet enkel mijn verdienste. Mijn ervaring met de Europese ministerraad is nog steeds zeer pril. Het komt erop aan zich goed te omringen en op het juiste moment de juiste bal in het doel te trappen. Heel wat medewerkers van mijn kabinet en van de administratie hebben hun best gedaan om die bal eerst goed te leggen.

Ik wil hier tevens benadrukken dat het standpunt dat ik tijdens de Europese ministerraad heb verdedigd op voorhand zorgvuldig met de sector zelf is besproken. Dit is in het verleden niet altijd het geval geweest. Hier waren in het verleden misschien ook redenen voor. Ik heb er alleszins voor gekozen systematische contacten met de Rederscentrale en met de andere belanghebbenden te onderhouden.

We hebben bondgenoten gezocht om de dramatische voorstellen van de Europese Commissie tot aanvaardbare proporties te herleiden. We streven hierbij steeds naar een duurzame visserij in een economisch leefbare context. Net als in de landbouw, steunt de duurzaamheid in deze sector op drie pijlers, namelijk het ecologische, het sociale en het economische. Zonder deze pijlers is globale duurzaamheid niet haalbaar.

Voordien hebben we een onderhoud met de dienst Zeevisserij te Oostende. Een aantal experts van de eigen administratie en van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO) hebben deze gesprekken bijgewoond. Zij hebben de opmerkingen van de Europese Commissie becommentarieerd. De International Council for the Exploration of the Sea (ICES) heeft de motivering van de Europese Commissie overigens ook van commentaren voorzien. In overleg met al deze mensen hebben we tijdens de strategische en tactische onderhandelingen drie belangrijke prioriteiten naar voren geschoven.

De eerste prioriteit betrof de problematiek van het Kanaal van Bristol. Deze historische visserijrechten slaan op ver van onze eigen kust gelegen gebieden. Het Kanaal van Bristol is van cruciaal belang voor de tongvangst. Twee derde van de Total Allowed Catches (TAC's) voor de tongvangst zijn aan de Vlaamse vissers toegewezen. We hebben ge

Leterme

streefd naar een verhoging van deze TAC's. Uit onderzoek is immers gebleken dat de biomassa is gegroeid en momenteel 25 percent hoger dan de voorzorgsbiomassa ligt. Aangezien tong van cruciaal belang is voor onze zeevisserij, hebben we ons verzet tegen de door de Europese Commissie voorgestelde inperking van de tongvangst. Deze correctie van de TAC's voor tong was onze eerste prioriteit.

De tweede prioriteit betrof de al dan niet permanente sluiting van drie rechthoekige gebieden in de Keltische Zee. De Europese Commissie had voorgesteld deze gebieden in januari, februari en maart te sluiten. Aangezien Vlaanderen belangrijke visrechten in die gebieden heeft, vooral wat de tongvangst betreft, was het vermijden van die sluiting voor ons evenzeer van cruciaal belang.

Hiertoe hebben we een aantal argumenten naar voren gebracht, onder meer het feit dat de sector niet bij het overleg en bij de voorbereiding van de door de Europese Commissie gewenste eventuele sluiting was betrokken. Het was onze bedoeling deze sluiting in te perken. Een ander belangrijk argument was het feit dat voor kabeljauw niet eens in een herstelplan is voorzien. De situatie kan met andere woorden niet zo dramatisch zijn als de ICES beweert. In dit gebied is geen herstelplan van kracht en blijkbaar is het ook niet de bedoeling een dergelijk plan op te zetten.

De derde prioriteit betrof de permanent gesloten gebieden in de Noordzee. We hebben ons uitgesproken tegen een permanente sluiting van de door de Europese Commissie voorgestelde gebieden. Deze gebieden zijn vlakbij de kust gelegen. In normale omstandigheden doet 30 percent van onze visvangst zich in deze gebieden voor de Belgische en de Engelse kust voor.

Ons verzet tegen een sluiting werd door wetenschappers ondersteund. Volgens hen is een sluiting enkel verantwoord indien ze een effect op de gehanteerde doelstelling heeft. Dit is een belangrijke opmerking voor de mensen die kritiek op ons duurzaamheidsbeleid zouden hebben. In dit geval zou de doelstelling eruit bestaan de densiteit van de kabeljauwpopulatie in de betrokken gebieden veilig te stellen. Uit de cijfers blijkt evenwel dat in die gebieden voor de Belgische en de Engelse kust geen hoge concentraties aan twee- en driejarige kabeljauwen worden aangetroffen.

De vierde prioriteit betrof het aantal vaardagen. We hadden de situatie, in overleg met de sector, goed ingeschat. De Europese Commissie wilde, als een alternatief voor de sluiting van gebieden, het aantal vaardagen beperken. We hebben dit voorstel weten te remediëren.

Wat het Kanaal van Bristol betreft, hebben we ongeveer een status quo weten te handhaven. Wat de Keltische Zee betreft, hebben we de sluiting tot de maanden februari en maart weten te beperken. Deze maanden zijn evenwel niet zo belangrijk als de maand januari. De permanente sluiting van bepaalde gebieden hebben we weten te vermijden. Het aantal vaardagen is uiteindelijk niet tot twaalf, maar tot dertien dagen beperkt.

Ik zal nu proberen de concrete vraag van de heer Sintobin over de stoomtijd te beantwoorden. We hebben dit tijdens de nachtelijke besprekingen en tijdens onze eigen contacten met de bevoegde Europese commissaris nog aangehaald. Dit is helemaal geen verloren strijd. We kampen enkel met het uitzonderlijk karakter van onze situatie. Onze historische visrechten slaan op verafgelegen gebieden. Deze rechten zijn in een bepaalde context tot stand gekomen. Geen enkel ander land verkeert in deze uitzonderlijke situatie. Telkens dit onderwerp ter sprake komt, zitten wij in een ongemakkelijke positie om een compromis te zoeken. Vlaanderen heeft slechts acht stemmen in de Visserijraad van de Europese Unie. Aangezien onze stemmen niet zwaar wegen, is het bijzonder moeilijk om een toegeving te bekomen.

We hopen in de toekomst een oplossing te vinden. Ons standpunt valt te verantwoorden. Het is nu gemakkelijker geworden om de toepassing van de regelgeving te controleren. Vroeger was het nooit zeker of de stoomtijd niet werd gebruikt om te vissen. Nu beschikken we over het VMS, het Vessel Monitoring System, waardoor controles mogelijk zijn geworden. Hierdoor kan Vlaanderen makkelijker een afwijking krijgen.

De heer Verstreken heeft een aantal specifieke vragen over de vangst van tong en kabeljauw gesteld. Hij vraagt zich af of we door middel van Vlaams onderzoek kunnen aantonen dat de visbestanden zich hebben hersteld. De afdeling Visserij van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek heeft ons in dit verband een hele reeks argumenten bezorgd. Er wordt in Vlaanderen permanent

Leterme

onderzoek verricht. Dit onderzoek, dat overigens in de andere lidstaten van de EU ook plaatsvindt, gebeurt volledig volgens de Europese regelgeving. We hebben de conclusies van het Vlaams onderzoek tijdens onze besprekingen op Europees niveau gebruikt.

Of de conclusies van dit onderzoek sluitend zijn, is natuurlijk vatbaar voor discussie. Wat de biomassa en andere criteria betreft, zijn we er alvast in geslaagd een aantal argumenten van de Europese Commissie te weerleggen. Dit betekent niet dat de kabeljauwbestanden in de zeeën waar onze vissers mogen vissen geen problemen hebben. Volgens bepaalde wetenschappers zullen de beslissingen van de Europese ministerraad de toekomst van de visserijsector niet ten goede komen. Ik blijf bij het standpunt dat het oorspronkelijke, op de adviezen van de Europese wetenschappelijke instanties gebaseerde voorstel van de Europese Commissie de nagestreefde doelstellingen eigenlijk niet diende. Zonder te overdrijven, mag ik gerust stellen dat de door ons verkregen versoepelingen op geen enkele wijze de nagestreefde doelstellingen, onder meer met betrekking tot het herstel van de kabeljauwbestanden, in gevaar zullen brengen. Ik heb in dit verband al verwezen naar de twee- en driejarige kabeljauw in de zone voor de Belgische en de Engelse kust, naar de gebieden waar op tong wordt gevisd en naar de boomkorvisserij, die tot zeer geringe bijvangsten aan kabeljauw leidt. Ik weet dat de boomkorvisserij op ecologisch vlak niet perfect scoort, maar wat het kabeljauwbestand betreft, hoeven wij alvast niet met de vinger te worden gewezen. We hebben ons pleidooi wetenschappelijk kunnen beargumenteren. We zijn hierbij onze belangrijkste zorg, namelijk de duurzaamheid van de visserij, niet uit het oog verloren.

De heer Verstreken heeft me eveneens gevraagd welke maatregelen de Europese ministerraad heeft genomen om het voortbestaan van de visserijsector op lange termijn te verzekeren. Hij vraagt zich af of de sector verdere inleveringen zal bespaard blijven.

Het voorstel van de Europese Commissie bevat in feite twee luiken. In het eerste luik wordt de nadruk op de kwantitatieve vangstbeperkingen gelegd. Dit is het debat dat in de media telkens weer aan bod komt. De vissers stellen steeds weer de vraag wat

ze nog zullen mogen vangen en welke TAC's zullen worden toegestaan.

De vangst is onderverdeeld in verschillende categorieën vissen. Voor al deze visstocks bestaat een herstelplan, is een herstelplan in voorbereiding, is er een associatie met bestanden waarvoor een herstelplan bestaat, zijn op basis van wetenschappelijke adviezen beperkingen voorgesteld of is aangetoond dat ze zich binnen veilige biologische grenzen bevinden. Dit laatste slaat op de aanwezige biomassa die niet met herstelbestanden wordt geassocieerd.

Het tweede luik betreft beheersmaatregelen in gesloten gebieden. Een aantal voorstellen van de Europese Commissie zijn weerhouden. Ik denk hierbij aan de beperking van het aantal zeedagen en aan de hieraan verbonden administratieve sancties.

Uit het goedgekeurde voorstel blijkt duidelijk dat de twee componenten van het beheersingsbeleid, de TAC's en de beheersmaatregelen, onverkort van kracht blijven. Wat de duurzaamheid betreft, hebben we getracht het aantal dagen van twaalf tot veertien op te trekken. We zijn op dertien dagen gestrand. We hebben hiervoor goede argumenten, onder meer onze uitzonderlijke vismethode. In het oorspronkelijk voorstel van de Europese Commissie was overigens voor de boomkorvisserij in een afzonderlijke benadering voorzien.

Ik denk dat we een evenwichtig compromis hebben bereikt. Ik heb me, vooral om tactische redenen, op het einde van de besprekingen nog zeer negatief over het resultaat uitgelaten. Aangezien ik me als enige van de 25 aanwezigen heb verzet, heeft dit verzet uiteraard niet veel impact gehad. (*Opmerkingen*)

In elk geval gaat het om een perfect verdedigbaar compromis. Dit is overigens ook het standpunt van onze wetenschappers.

De vorige sprekers vragen zich af wat de komende maanden nog moet gebeuren. Ik onderschrijf hun bezorgdheid. We mogen absoluut niet euforisch worden. Onze visserij kampt met enorme moeilijkheden. Bovendien zitten we op bestuurlijk vlak met verdeelde bevoegdheden. De Stichting Duurzame Visserij ressorteert eigenlijk niet onder de Vlaamse overheid. Mijns inziens, zal dit instrument in de toekomst nochtans een belangrijke rol vervullen.

Leterme

De versnippering van de veilingen maakt het er bestuurlijk niet makkelijker op. Hetzelfde geldt voor de handhaving van de bestaande regelgeving ten aanzien van de ons toegekende TAC's.

De economische leefbaarheid van de sector vormt een structureel probleem. We zitten eigenlijk al op het randje. Indien onze visserij op een nog kleinere schaal zou moeten werken, zou ze in een onleefbare situatie terechtkomen.

Ik zal me de komende weken en maanden niet tot plaatselijke contacten beperken. Ik zal, in overleg met de sector, een gezamenlijke aanpak uitwerken. We hebben al een aantal initiatieven in petto. Het lijkt me evenwel nog te vroeg om deze initiatieven aan te kondigen. Ze moeten eerst voldoende worden gecontroleerd en onderbouwd. Ik ben gerust bereid om binnen bepaalde tijd eens een stand van zaken te komen schetsen en onze maatregelen om de sector te versterken te komen toelichten.

De resultaten die we hebben behaald, hebben de bal meer dan ooit in het kamp van de sector gelegd. De Vlaamse overheid en de sector moeten van deze luwte gebruik maken om na te gaan of de Vlaamse overheid in staat is om een aantal gunstige maatregelen te treffen. We mogen hier evenwel niet te veel van verwachten. De Vlaamse overheid zal op haar eentje niet voor de rendabiliteit van de Vlaamse kust- en zeevisserij of voor voldoende TAC's kunnen zorgen. Ik ben er evenwel van overtuigd dat de Vlaamse overheid een aantal maatregelen kan treffen waardoor de toekomst van de visserij er weer wat beter zou uitzien.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de minister-president, ik wil u hartelijk danken voor uw uiteenzetting en voor het feit dat u het Vlaamse standpunt tijdens de Europese bijeenkomst zo goed hebt verdedigd. U hebt wat kritiek gekregen omdat u het Vlaams Parlement hiervoor tijdens de begrotingsbesprekingen even hebt verlaten. Na deze uiteenzetting moeten we de mensen die toen kritiek hebben geuit ongelijk geven. Uw aanwezigheid op de Europese ministerraad is zeer belangrijk geweest. Bovendien was u amper een half uur weg.

Het is zonder meer belangrijk de belangen van onze visserijsector te verdedigen. Aangezien er slechts weinig tong, kabeljauw en makreel voorhanden is, moeten we eens nadenken of we hiervoor in de toekomst niet meer kweekprogramma's op het getouw kunnen zetten. Scandinavische landen, zoals IJsland en Noorwegen, hebben op dit vlak heel wat ervaring. Zelfs een Aziatisch land als Sri Lanka beschikt over kweekprogramma's die bepaalde visbestanden versterken.

Minister-president Yves Leterme: Wat de polemiek rond mijn afwezigheid tijdens de begrotingsbesprekingen betreft, kan ik hier melden dat het Vlaams Parlement toen bij de vissers en bij hun vertegenwoordigers geen al te beste beurt heeft gemaakt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de kabeljauwvangst

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstreken tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de kabeljauwvangst.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, deze vraag om uitleg dateert van december 2004 en is bijgevolg al gedeeltelijk door de feiten achterhaald. Bovendien zijn een aantal van mijn vragen over de kabeljauwvangst daarnet al beantwoord.

Visserijbiologen van de Wageningen Universiteit hebben geadviseerd dit jaar een totaalverbod op de vangst van kabeljauw in de Noordzee op te leggen. Zij zijn van mening dat het kabeljauwbestand uiterst laag is. Het Nederlandse ministerie van Landbouw heeft dit advies tijdens de onderhandelingen op Europees niveau ter sprake gebracht. Ik weet niet hoe sterk de Nederlandse delegatie dit advies heeft verdedigd.

Verstreken

Vorig jaar hebben bepaalde visserijbiologen ook al een vangstverbod voorgesteld. De bevoegde ministers van de Europese lidstaten hebben toen besloten de vissers nog een bepaalde hoeveelheid te laten vangen.

Ten gevolge van de quotabeperkingen is in 2003 1.313 ton kabeljauw in Belgische havens ingevoerd. Vergeleken met 2002, gaat het om een vermindering met 900 ton. De kabeljauwomzet verzwakte hierdoor tot 3,6 miljoen euro, wat een vermindering inhield met 31 percent. Dankzij quotaruilen met andere lidstaten konden de kabeljauwvangstmogelijkheden in 2003 gelukkig nog worden verbeterd met zo'n 86 percent. Toch moesten enkele visserijen vroegtijdig worden gesloten. Door een goede samenwerking met de quotacommissie van de Rederscentrale is echter bekomen dat vrijwel alle vaartuigen het jaar rond konden vissen. Ook al lagen de quota voor kabeljauw de voorbije jaren al lager, toch blijft de kabeljauwvangst een belangrijk economisch element.

Worden de cijfers van de universiteit van Wageningen bevestigd of eerder tegengesproken door eigen Vlaams onderzoek? Hoe ziet u de kabeljauwvangst evolueren in de komende jaren? Wat is uw langetermijnvisie over de kabeljauwvangst? Welke acties kunt u ondernemen om de visserijen die afhankelijk zijn van kabeljauw jaarrond te laten vissen? Aan welke mogelijkheden tot omschakeling denkt u indien de kabeljauwquota nog verminderen of, erger nog, volledig wegvallen?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, we moeten voorzichtig zijn als we het bed delen met Nederlanders. Ik bedoel dat figuurlijk!

Het CLO en de dienst Zeevisserij bevestigen dat de biomassa van Noordzeekabeljauw zich sinds eind jaren negentig op een zeer laag niveau bevindt ten opzichte van het voorzorgsniveau. Dat steunt op eigen bevindingen. Het CLO heeft de situatie van het kabeljauwbestand in de Noordzee mee helpen evalueren. Dat gebeurt jaarlijks in het kader van het ICES. Het is trouwens het vijfde jaar op rij dat het adviescomité van het ICES adviseert om te stoppen met vissen op kabeljauw.

De toekomst van de kabeljauwvangst is uiteraard afhankelijk van de toestand van de kabeljauwbestanden. Om op korte termijn de biomassa van kabeljauw – want dat is het bepalende element – weer op te krikken, zouden we nu moeten stoppen met vissen. Een dergelijke drastische ingreep ligt om begrijpelijke redenen zeer gevoelig in de visserijsector. Daarom is voor het kabeljauwbestand in de Noordzee geopteerd voor een zogenaamd trapsgewijs beheersplan. Dat is vastgelegd in verordening 423/2004 en bepaalt onder meer dat de paaistand met 30 percent per jaar moet toenemen. De TAC's kunnen van jaar tot jaar met maximum 15 percent schommelen. Door deze twee maatregelen krijgen we de facto een inhaalbeweging. Voor de kabeljauw in de Noordzee zouden de TAC's in 2005 met ongeveer 30.000 ton toenemen.

Gelukkig is de Belgische visserij niet zo sterk gericht op kabeljauw: in 2003 was slechts 5 percent van de vangst kabeljauw, 50 percent tong, 14 percent schol en 10 percent tarbot en griet. De dramatische geruchten mogen worden getemperd. Slechts enkele vaartuigen zijn uitgerust om specifiek op kabeljauw te vissen. Meestal komt kabeljauw binnen als bijvangst wanneer gevist wordt op platvis door de boomkorvaartuigen. Er lopen projecten om die bijvangst in te perken. Er starten nog andere projecten om nog een grotere selectiviteit te bereiken.

De strategie om jaarrond te vissen berust op de instelling van vangstbeperkingen om spreiding van de aanvoer na te streven. Deze vangstbeperkingen worden genomen in functie van het visserijgebied, het beschikbare quotum in het totaal en de visserijmethode. Wij gebruiken meestal de boomkorvmethode. In de praktijk krijgt een vaartuig een bepaalde hoeveelheid per visreis toegewezen die gelijk is aan een vaste hoeveelheid vermenigvuldigd met het aantal vaartdagen van de ondernomen visreis. Als we maatregelen willen nemen, moeten we daaraan sleutelen. Dit is een goede strategie. De sterkte ervan is dat de vaste hoeveelheid minstens eenmaal per maand wordt getoetst aan wat er in de praktijk is gebeurd en dit in overleg met de quotacommissie van de Rederscentrale. Indien nodig kunnen we bijsturen, wat dan zijn beslag krijgt via ministeriële besluiten. Dat is een soepel systeem.

De Europese Commissie kiest zeker niet voor een totaal vangstverbod op kabeljauw. De Commissie

Leterme

kiest voor een herstelplan met langetermijndoelstellingen, eventueel aangevuld met de jaarlijkse tijdelijke sluiting van de paaigebieden. Indien de periode van sluiting en afbakening van de gebieden wetenschappelijk onderbouwd is, is deze strategie te verkiezen boven een totale sluiting. Ze moet natuurlijk wel haar effectiviteit bewijzen. Komt daarbij dat de Europese reglementering in structurele acties in de visserijsector voorziet waarvan een aantal betrekking hebben op sociaal-economische maatregelen. Dergelijke maatregelen scheppen mogelijkheden op vervroegde uittreding, herscholing en diversificatie van de beroepsactiviteiten. Dat is belangrijk omdat de kabeljauw op middellange termijn zeker geen groeisector zal worden.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister-president. Ik hoop dat we nog veel gezonde vis mogen eten voor onze gezondheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de productie van biobrandstoffen in Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Rombouts tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de productie van biobrandstoffen in Vlaanderen.

Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, uit de beleidsnota blijkt al de sympathie voor de productie van biobrandstoffen van de minister-president. Daarmee is dit onderwerp vervroegd op de politieke agenda gekomen. De hervorming van het suikerbeleid daarbij zal ook wel een rol spelen.

Mijnheer de minister-president, u hebt aangedrongen op overleg met de federale minister en andere betrokkenen. Maandag 10 januari vond een overleg plaats tussen federaal minister Tobback en de regionale landbouwministers. Minister Tobback heeft een KB klaar dat de Europese richtlijn over de stimulering van biobrandstoffen in Belgische regelgeving vertaalt. Met de regionale ministers zou hij een overlegkader uitgewerkt hebben dat het mogelijk moet maken om de hele wettelijke regeling voor de productie van biobrandstoffen nog voor de zomer rond te hebben.

Dat wekt heel wat hoop bij de landbouworganisaties en de boeren die willen starten met de productie. Op dit moment wordt vooral gedacht aan biodiesel, die wordt gewonnen uit koolzaad en gemengd met gewone diesel, en aan bio-ethanol, dat wordt gemaakt van suikerbieten, graan of maïs en vermengd met benzine.

Bij de bespreking van de beleidsnota Landbouw hebt u drie voorwaarden gesteld, mijnheer de minister-president. De accijnzen voor biobrandstoffen moeten op nul worden gezet, onze markt moet worden afgeschermd voor biobrandstoffen uit het buitenland en bio-ethanol en biodiesel moeten met bestaande brandstoffen worden vermengd.

Naast bio-ethanol en biodiesel, mag echter ook een derde soort biobrandstof niet uit het oog worden verloren, namelijk zuivere koudgeperste plantaardige olie. Deze olie, bijvoorbeeld koolzaadolie, kan worden gebruikt als brandstof in aangepaste dieselmotoren. De winst van dit product is volledig voor het landbouwbedrijf en de landbouwer kan een afgewerkt product leveren. Voor biodiesel geldt dat niet, bovendien zijn de nabewerkingen fysico-chemische reacties, die ten nadele kunnen gaan van het milieuvriendelijke karakter van biodiesel. Houdt u daar rekening mee?

Kunt u een overzicht geven van de afgesproken stappen om te komen tot een wettelijk kader voor de productie van biobrandstoffen voor de zomer? Vindt u het realistisch om dit wettelijk kader rond te krijgen voor de zomer en wat zijn de grootste knelpunten in deze timing? Welke wetgevende initiatieven moeten er nog worden genomen op federaal niveau en welke op Vlaams niveau? Welke kritische succesfactoren, zoals geschetst bij de bespreking van de beleidsnota Landbouw, kunnen echt worden ingevuld? Wordt er naast biodiesel en bio-ethanol

Rombouts

ook gedacht aan koudgeperste plantaardige olie als brandstof? Klopt de stelling dat koudgeperste plantaardige olie als brandstof milieuvriendelijker is dan biodiesel of bio-ethanol? Wilt u erover waken dat de komende maanden naast biodiesel en bio-ethanol ook werk wordt gemaakt van een regelgeving voor het gebruik van koudgeperste plantaardige olie als brandstof?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw Rombouts aangezien ik sinds enige tijd werk aan een dossier over biobrandstoffen, meer bepaald de productie van koolzaadolie als alternatief voor dieselbrandstof voor de transportsector en de huisbrandolie.

Zoals mevrouw Rombouts reeds aanhaalde, is de zuivere koudgeperste koolzaadolie een gemakkelijk te produceren brandstof, die slechts kleine productie-investeringen vergt. De productie van de andere biobrandstoffen impliceert zware investeringen. Frankrijk is er al een tiental jaren mee bezig en is in de projectfase blijven steken. Biobrandstof uit bieten en granen is namelijk te duur in vergelijking met de klassieke minerale brandstoffen. Indien het gebruik van biobrandstof daarenboven nog gestimuleerd moet worden door staatstoelagen, vergroot dit enkel het economisch nadeel ervan.

De nadruk zou volgens mij dan ook op het telen van koolzaad moeten liggen, want er zijn tal van bijkomende voordelen. De teelt kan gebeuren met een enorme terugval van pesticiden. Zo lijdt een normale teelt van koolzaad zonder behandeling met pesticiden slechts een verlies van 7 percent, dit in tegenstelling met het verlies van 27 percent bij maïs. Er bestaat een combinatie van winter- en zomerkoolzaadgewassen, wat een continuïteit in de hand werkt. De koolzaadplant brengt via haar wortels organische stikstof in de bodem, zodat de volgende teelt minder scheikundige bemesting behoeft. Door haar wortelstructuur is deze teelt ook uiterst geschikt voor percelen met bodemerosie. Het overblijvende stro – na de teelt – kan worden verbrand in de WKK-installaties (warmtekrachtkoppeling). Het eiwitrijke schroot, dat na de persing overblijft, kan als diervoeding worden gebruikt, met als bijkomend voordeel dat hier

een natuurlijk eiwit wordt toegediend in plaats van het te veel gebruikte dierlijke eiwit. Na vertering zou deze mest dan weer veel minder schadelijk zijn voor veldbemesting.

De uitstoot van schadelijke CO is nihil en kan alleen maar bijdragen tot het bereiken van de Kyoto-norm. De energiewaarde van zuiver koolzaad bestaat uit 30 percent olie, 28 percent schroot en 42 percent stro. In Duitsland rijden nu al enkele duizenden auto's op zuivere koudgeperste plantenolie. Er is een netwerk van garagisten en tankstations en het gaat hier nagenoeg altijd om koolzaadolie. Een proefproject toonde aan dat een Audi A2 slechts 3 liter per 100 kilometer verbruikt en voldoet aan de Euro-4-emissienorm: die informatie heb ik van de website van VITO. Kiezen voor een milieuvriendelijkere brandstof moet hand in hand gaan met een zo laag mogelijk verbruik. Met de opbrengst van 0,5 hectare koolzaad kan zo'n 15.000 kilometer worden gereden.

Oost-Europa verwacht veel van koolzaad voor biodiesel. In Oekraïne is de afgelopen 5 jaar elk jaar het areaal koolzaad verdubbeld of verdriedubbeld. Het omvat nu zowat 300.000 hectare. Zij zien Duitsland dan ook als een van hun grootste afzetmarkten. Het rendabiliteitsniveau van koolzaad in de Oekraïne is nu 45 tot 75 percent en de opbrengst bedraagt 1,3 tot 1,5 ton per hectare winterkoolzaad en 0,7 ton zomerkoolzaad. In Europa is de opbrengst 2 tot 3 keer zo hoog. We liggen technisch voorop. We zijn dus blijkbaar de wetenschappelijke studiefase voorbij en het wordt stil aan tijd om dit project kans op slagen te geven.

Er is nu al zoveel gedebatteerd over de voordelen van de productie en het gebruik van bio-brandstof. Ziet u een mogelijkheid om het koolzaadprogramma eindelijk in de praktijk te realiseren en een project in Limburg te lanceren? Na een termijn van 3 jaar zouden we de zaak kunnen evalueren op de haalbaarheid van implementatie in heel Vlaanderen. Ik meen dat Limburg, dat momenteel het hoogste aantal faillissementen, bedrijfssluitingen en werklozen telt, deze proef meer dan verdient!

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik sluit me aan bij de vraagsteller, mijnheer de voorzitter. Ik heb dezelfde vragen over biomethanisatie, de groene elektriciteit. Hebt u daar met uw federale collega al over gepraat? Vorige week stond er een negatief artikel

Callens

in De Tijd. De groene certificaten zouden het moeilijk hebben.

Veronderstel maar dat we met landbouwproducten – ook mest gemengd met andere producten bijvoorbeeld – groene elektriciteit kunnen maken.

Een ander probleem is de verdeling van de elektriciteit. We zitten nog steeds met een monopolie. Een gemeente of een instelling die groene energie wil gebruiken, moet hiervoor nog steeds de klassieke kanalen aanwenden. Ik vraag me af of we dit niet kunnen veranderen. Mensen die door middel van methanisatie elektriciteit opwekken, zouden de kans moeten krijgen die binnen hun eigen organisatie te gebruiken. Ik heb het hier niet over privé-personen, maar over organisaties met een openbaar karakter.

Tijdens de hoorzitting van vorige week hebben we vernomen dat het produceren van groene energie kan worden gesubsidieerd. De gewone mestverwerking kan niet worden gesubsidieerd. Aan het mengen van mest met groene energie, met ethanol of met methanol kan een toelage worden verbonden. Aangezien dit me zeer belangrijk lijkt, zou ik de minister-president willen vragen of op dit vlak al enig initiatief is genomen.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat nagenoeg iedereen het winnen van biobrandstof uit biogewassen een aantrekkelijk idee vindt. Dit dossier roept evenwel nog een aantal vragen op die eerst moeten worden beantwoord.

De productie van biobrandstof roept bij sommige mensen het schrikbeeld van de genetisch gemanipuleerde organismen op. Dit is natuurlijk niet voor iedereen een schrikbeeld. Het toepassen van deze techniek op voor de productie van biobrandstof bedoelde gewassen, roept nog steeds een aantal vragen op.

Indien de productie van de gewassen op een eerder klassieke manier tot stand komt, is het evenwel mogelijk dat een intensieve teelt met negatieve gevolgen voor het milieu door een andere intensieve teelt met ongeveer dezelfde negatieve gevolgen voor het milieu wordt vervangen. Ik denk hierbij onder meer aan de bemestingsvoorwaarden.

Het is me ook nog niet duidelijk wat de productie van deze gewassen en wat het genereren van biobrandstoffen uit deze gewassen eigenlijk zou kosten. Het verlenen van subsidies lijkt me voor de landbouwsector geen echte oplossing. Mijns inziens, is een specifiek accijnsregime noodzakelijk. De bevoegdheid om hierover een beslissing te nemen, berust op dit ogenblik niet op het Vlaamse niveau. Hieromtrent moet dan ook nog de nodige duidelijkheid worden gecreëerd.

Mevrouw Rombouts heeft daarnet verwezen naar de suggestie om biobrandstof met klassieke brandstoffen te mengen. Ik vraag me af of het niet beter zou zijn de door de landbouwsector geproduceerde biobrandstof in zijn relatief zuivere vorm door de landbouwsector te laten gebruiken. Deze sector heeft immers reeds een specifiek accijnsregime. De landbouwsector gebruikt nu reeds diverse soorten gekleurde diesel. Indien we deze brandstof binnen de landbouwsector houden, vermijden we de moeilijkheden die de bestaande controlemechanismen met zich meebrengen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik heb het eigenlijk moeilijk met de opmerkingen van de heer Tavernier. Eerst heeft hij zich enigszins negatief over de voorgestelde werkwijze uitgelaten. (*Opmerkingen*)

We mogen niet vergeten dat het gebruik van biobrandstoffen een CO₂-besparing betekent. Met het oog op de Kyoto-doelstellingen is dit voor Vlaanderen van groot belang. Ik vraag me trouwens af waarom we de productie van biobrandstof niet zouden subsidiëren. We verstrekken tenslotte al zeer veel subsidies. We bevorderen het openbaar vervoer om het aantal wagens en de bijbehorende CO₂-uitstoot te reduceren. Het subsidiëren van biobrandstoffen lijkt me een gelijkaardige maatregel. Bovendien zouden we op deze manier ook nog eens een andere sector helpen.

De voorzitter: Ik zou zelf ook een aanvullende vraag willen stellen. Aangezien de accijnzen een bijzondere rol in het geheel spelen, vraag ik me af of de minister-president enig zicht heeft op de houding die minister Reynders in dit verband zal aannemen.

Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, dit debat zal nog heel wat tijd kosten. Wie meent dat twee of drie beslissingen zullen volstaan om iedereen in staat te stellen binnen afzienbare tijd in een tankstation groene diesel te tanken, maakt zich begoochelingen. We mogen in dit verband niet euforisch worden. De overschakeling op biobrandstoffen zal alle problemen in de land- en tuinbouw niet oplossen. Zelfs de problemen van de suikerbietensector zullen hierdoor niet worden opgelost.

Het is niet enkel onze verantwoordelijkheid hierover na te denken. We moeten vooral nagaan wat we concreet kunnen realiseren. Dit is ook de reden waarom mevrouw Rombouts deze vraag om uitleg heeft gesteld.

Vorige week heeft op het kabinet van minister Tobback overleg plaatsgevonden over het KB dat de richtlijn 2003/30 moet omzetten. Over deze omzetting is reeds een globaal akkoord bereikt. Er is nog enkel wat discussie over de CO₂-reductie die het gevolg van dit KB zou moeten zijn. De vraag is welk bestuurlijk niveau de winst, als we de reductie zo mogen omschrijven, op zijn conto mag schrijven. Ik heb alvast laten weten dat deze discussie de uitvaardiging van het KB niet in de weg mag staan. Hoewel dergelijke discussies belangrijk zijn, moet het KB zo snel mogelijk tot stand komen.

Indien we in een wettelijk kader voor de productie van biobrandstoffen willen voorzien, moet aan drie voorwaarden worden voldaan. Defiscalisering is een van deze drie voorwaarden. De federale regering is in feite een ondeelbaar geheel. Minister Tobback heeft verklaard dat hij de omzetting van richtlijn 2003/30 wil aanwenden om percentages voor de verplichte vermenging vast te leggen. Het KB moet echter ook op het vlak van de defiscalisering consequenties hebben.

Minister Vande Lanotte heeft me laten weten dat de promotie van groene, ecologisch vriendelijke brandstof in het verleden steeds door middel van een duurdere taxatie van de schadelijkere brandstof is gevoerd. Mijns inziens, moeten we in dit verband echter in de richting van een nultarief evolueren. Deze strategie, die overigens ook in andere landen wordt gevolgd, is noodzakelijk om bij de start voldoende afzet te realiseren.

Mevrouw Rombouts vraagt zich af of het wettelijk kader nog voor de zomer kan worden gerealiseerd

en welke knelpunten deze timing in gevaar zouden kunnen brengen. Het is evenwel mijn taak niet de initiatieven van de federale regering op hun realiteitszin te beoordelen. Wat het KB betreft, zijn de obstakels allicht uit de weg geruimd. Ik vermoed dat de federale regering nog een aantal adviezen moet inwinnen, maar wat de Vlaamse Regering betreft, is deze zaak rond. De inhoud van het KB is overigens een haast letterlijke omzetting van de richtlijn 2003/30.

Het beleid inzake defiscalisatie ressorteert onder de bevoegdheden van de federale regering. Ik kan moeilijk inschatten welke beslissing de federale regering hieromtrent zal nemen. Alle aspecten zijn natuurlijk met elkaar verbonden. Ik ben ervan overtuigd dat het KB zonder fiscale maatregelen niet veel zin heeft.

Er moet op Vlaams en op federaal niveau nog een aantal initiatieven worden genomen. Mijns inziens, groeit stilaan een consensus over de drie voorwaarden die moeten worden vervuld. Deze voorwaarden zijn de verplichte vermenging, de defiscalisatie en de afscherming van de markt. Deze laatste voorwaarde heeft overigens zelfs een ethische dimensie. De federale regering moet in dit verband zeker nog de nodige initiatieven nemen.

De Vlaamse Regering kan een aantal randvoorwaarden creëren om de productie van biobrandstoffen te stimuleren. De eerste pijler van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid biedt ons de mogelijkheid om een bijkomende premie van 45 euro te betalen voor elke hectare die voor het telen van energiegewassen wordt gebruikt. Deze steun kan jaarlijks via de zogenaamde verzamelaanvraag worden bekomen.

Een andere belangrijke opmerking betreft de mogelijkheid om energiegewassen te telen op terreinen die eigenlijk voor braakligging zijn bedoeld. Hoewel het kwantitatief niet om enorme oppervlaktes gaat, lijkt het me toch van belang dit even op te merken.

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) biedt verder mogelijkheid om tot 30 percent steun te verlenen aan investeringen die 'installaties en materieel betreffen die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie en eventueel het gebruik van hernieuwbare brandstoffen'. Aan gezien de heer Tavernier in dit verband een aantal interessante opmerkingen heeft gemaakt, zal ik hier straks nog even op terugkomen.

Leterme

Wat het Vlaams niveau betreft, wil ik hier zelfs een beleidsintentie naar voren brengen. Iedereen weet dat dit niet zo vaak gebeurt. Normaal gezien, zal het PDPO 2 Programmeringsdocument Plattelandsontwikkeling bij de aanvang van 2007 in voege treden. Het is de bedoeling stimulerende maatregelen uit te werken. We zullen hierbij rekening houden met de evolutie van de Europese ondersteuning. Er zullen in de toekomst steeds meer Europese middelen aan het plattelandsbeleid worden besteed. We zullen de beschikbare middelen en instrumenten aanwenden om de teelt van energiegewassen te bevorderen. Deze maatregelen zullen worden doorgevoerd onder de noemer van het huidige artikel 33 van de betrokken verordening, een artikel dat specifiek gewijd is aan de diversificatie van de bedrijvigheid in de landbouw en in aanverwante sectoren, gericht op het combineren van verscheidene activiteiten of het aanboren van alternatieve inkomsten. Aangezien 2007 nog ver van ons is verwijderd, moeten we eens nagaan of we voordien geen mogelijkheden kunnen creëren.

Mijnheer Vrancken, ik zal uw suggestie niet vergeten. Ik heb hierover al iets gelezen in krantenartikels en in teksten die naar aanleiding van een in Limburg gehouden colloquium zijn verspreid. Ik zal eens nakijken of zich op korte termijn mogelijkheden voordoen. In het PDPO 2 zal een dergelijke maatregel alleszins aan bod komen.

Wat de vestiging van installaties voor biomethanisatie betreft, voeg ik hier eerlijkheidshalve aan toe dat we op een bepaald ogenblik kleur zullen moeten bekennen. Het verlenen van de nodige vergunningen valt immers onder de bevoegdheid van minister Van Mechelen. Indien we voor allerlei initiatieven, zoals de zelfvoorzienende energiewinning in de landbouwsector, blijven pleiten, moeten we op een bepaald ogenblik helpen het maatschappelijk en juridisch draagvlak te creëren. We moeten ervoor zorgen dat vergunningen vlot worden afgeleverd en dat installaties ook daadwerkelijk kunnen worden opgestart.

Er is me eveneens gevraagd of de Vlaamse Regering al aan het gebruik van koudgeperste plantaardige olie als brandstof heeft gedacht. De Vlaamse administratie bestudeert momenteel een aantal demonstratieprojecten waarbij koude persing op bedrijfsniveau wordt gestimuleerd.

Het gebruik van koolzaad levert de meest eenvoudige productievorm op. De persing van de plantaardige olie en de verbranding in aangepaste motoren kan in de bedrijven zelf gebeuren. Dit betekent dat we niet enkel een ecologische winst boeken. We werken tegelijkertijd immers aan een tweede doelstelling van de beleidsnota. We willen ervoor zorgen dat een groter gedeelte van de door een bedrijf gecreëerde toegevoegde waarde in het bedrijf zelf blijft.

Op 8 maart 2005 komt er een rondetafel over bio-brandstoffen. Dat wordt geen mediaspektakel. We brengen alle betrokkenen bijeen en zullen de kwestie van de biobrandstoffen op drie vlakken toelichten: koude persing van koolzaad, biodiesel en bio-ethanol.

De heer Tavernier heeft op de zelfvoorziening gewezen. Als we dit dossier op een realistische manier willen aanpakken, moeten we in de eerste plaats aandacht hebben voor de verhoging van de zelfvoorziening in de sector. Alle aspecten moeten worden aangekaart, van serres tot WKK, en ook per individueel landbouwbedrijf. Met beperkte investeringen in de koolzaadolieproductie kan een bedrijf tot zelfvoorziening komen.

De maatschappelijke winst, mijnheer Callens, bestaat niet alleen in het halen van de Kyotodoelstellingen, maar ook in de internalisering van de milieukosten. Zwavelrijke brandstoffen zijn op dat punt duurder dan biobrandstoffen. Correct is dat er bij verbranding van koudgeperste koolzaadolie slechts een beperkt aandeel fijne stofdeeltjes vrij komt. Het zijn onder meer dergelijke stofdeeltjes die ademhalingsproblemen kunnen veroorzaken. Uiteraard zijn we van plan om aan de kar te trekken zodat we een regelgeving tot stand kunnen brengen voor het gebruik van koolzaadolie als brandstof.

Op twee vragen moet ik u het antwoord schuldig blijven. Ik ben niet op de hoogte van de huidige stand van de gesprekken tussen de Vlaamse en federale overheid over de groenestroomcertificaten. Ik zal dat navragen.

Mijnheer Vrancken, we werken aan een Limburgplan. Ik zal uw suggestie ter sprake brengen. Het PDPO zal vanaf 2007 mogelijkheden bieden in plattelandsgebieden in Limburg. Ik zal nagaan of dat ook vroeger kan.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister-president. U staat positief tegenover de drie biobrandstoffen. Ik dring aan op zekerheid over de reglementering en ondersteuning.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Frans Wymeersch treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het nieuwe plattelandsbeleid

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het nieuwe plattelandsbeleid.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, deze regering wil werk maken van een plattelandsbeleid. Dat staat in de regeringsverklaring. 'De Vlaamse Regering erkent het platteland in zijn drievoudige functie: als een kwalitatief leef- en woongebied, als een dynamisch productiegebied en als aanbieder van een aantal collectieve diensten voor de hele samenleving zoals open ruimte, natuur, recreatie en stilte. We willen stimulerende maatregelen nemen opdat deze drie hoofdfuncties harmonieus samengaan zonder dat één functie de andere verdrukt. Daartoe zal onder meer een dialoog tussen alle actoren tot stand worden gebracht.'

In Buitenkansen van december 2004 las ik een interview met u, mijnheer de minister-president. 'Ik wil vooral de vakministers aansporen om in hun beleid aandacht te hebben voor het platteland. Het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO), waarin ook de gemeenten, de provincies en privé-actoren vertegenwoordigd zijn, detecteert de knelpunten

en zoekt oplossingen. Die worden dan gerapporteerd aan de regering, en dan is het aan de vakministers om er iets aan te doen. Daarnaast komen er op termijn ook specifieke plattelandskredieten en wordt er binnen de Vlaamse Landmaatschappij een afdeling Platteland uitgebouwd.'

De Europese Commissie lanceerde in juli 2004 een nieuw voorstel voor plattelandsontwikkeling in de periode 2007-2013. In het kader van de verdere besprekingen en van het voorstel dat de Commissie in april 2005 zal lanceren, wenst de administratie Land- en Tuinbouw proactief het werkveld te bevragen, om zodoende een breed beeld te krijgen van de prioriteiten voor plattelandsontwikkeling in Vlaanderen.

In Buitenkansen is er sprake van een Interbestuurlijk Plattelandsoverleg. Wie zal daaraan deelnemen? Binnen de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt een afdeling Platteland uitgebouwd. Wat zal haar precieze opdracht zijn? Wat is de relatie met de Administratie Land- en Tuinbouw (ALT)?

Hoe gaat u de voorbereiding aanpakken van het vernieuwde Europese plattelandsbeleid? Welke rol kunnen de provincies, de gemeenten en het maatschappelijk middenveld spelen? Op welke wijze wilt u het Vlaams Parlement hierbij betrekken?

Vanaf wanneer komen er ook specifieke plattelandskredieten?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik sluit me aan bij de vraagsteller. Ik wil de minister-president steunen in zijn ambitie om het platteland nog mooier te maken en om het plattelandsfonds in het tweede deel van deze legislatuur op te richten.

Aan het einde van de vorige legislatuur werd trouwens al een aanzet gegeven tot het IPO. Ik heb er met u nog over gepraat, mijnheer Tavernier, maar er was onvoldoende tijd om het initiatief te realiseren. Mijnheer de minister-president, u hebt mijn volle steun.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Ik zal u mijn bedoelingen schetsen, al is het ongebruikelijk om

Leterme

daarnaar te polsen in een vraag om uitleg. Mijn antwoord is onder voorbehoud van de goedkeuring door de Vlaamse Regering. Ik werk een aantal voorstellen uit en we zullen zien in welke mate de regering deze volgt.

We zoeken naar een opvolger voor Buitenkansen. Politiek Vlaanderen is het erover eens dat er meer ruimte moet komen voor maatwerk en betrokkenheid van de sector, de lokale besturen, de provincies en de maatschappelijke actoren. We moeten niet alles zitten regelen vanuit Brussel. Vanuit die filosofie is het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg of IPO gegroeid.

Het IPO zou bestaan uit een politiek overleg dat de oriëntatie bepaalt en de beslissingen neemt. Daarnaast zou het ondersteunend overleg bestaan uit drie werkgroepen. Het politiek overleg telt in totaal 23 mensen: 5 vertegenwoordigers van de VVSG, waarvan 1 OCMW-mandataris, 5 gedeputeerden bevoegd voor plattelandsbeleid, 10 vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering en 3 afgevaardigden uit de ondersteunende werkgroepen. Deze laatste zouden aan 3 thema's werken: het platteland als leefruimte, als werkruimte en als collectieve ruimte. De verantwoordelijke van elke werkgroep zou het politiek overleg bijwonen.

We willen inderdaad een nieuwe afdeling Platteland oprichten. We zullen een bijkomend afdelingshoofd creëren en de link tussen bevoegd minister en verantwoordelijke administratie officialiseren. Dit kan het best binnen de VLM gebeuren omdat zij op veel aspecten van het plattelandsbeleid al actief is.

Uw vraag naar de taakstelling impliceert de vraag naar de rol van de Vlaamse overheid in de uitbouw van een Vlaams plattelandsbeleid. Die kan ik als volgt omschrijven: kaderstellend, kwaliteitstoetsend, ondersteunend, stimulerend/faciliërend en coördinerend. De concrete vormgeving van de principiële beslissing gebeurt in samenwerking met de VLM. Ik zal hierover verder toelichting geven wanneer het overleg afgerond is.

De VLM zal als verantwoordelijke administratie voor de uitbouw van het horizontale plattelandsbeleid zorgen. Ze zal natuurlijk nauw contact moeten houden met de verschillende verticaal verant-

woordelijke administraties zoals Huisvesting en Welzijn, maar in de eerste plaats met de ALT.

Wat de periode 2007 -2013 van de tweede Pijler van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid betreft, zijn de discussiebakens gezet in de voorliggende ontwerpverordening. Deze moet echter nog besproken en goedgekeurd worden door de Europese Landbouwraad. Pas tegen deze zomer zullen de exacte contouren van het beleid 2007-2013 bekend zijn.

Voor de vertaling naar Vlaams niveau zal de ALT de coördinerende rol op zich nemen. In specifieke termen verzorgt de ALT het hoofdstuk landbouw en de VLM bereidt het algemene hoofdstuk platteland voor. In het kader van de algemene voorbereidende werkzaamheden is de ALT gestart met een informatieronde waarbij onder meer beheersautoriteiten en lokale en provinciale besturen worden geraadpleegd.

Dit jaar is het van belang om ons te buigen over de hoofdlijnen of beleidsaccenten van het PDPO 2. We moeten er wel rekening mee houden dat niet alle middelen van het PDPO zomaar ter beschikking staan. Heel wat middelen liggen reeds vast via beheersovereenkomsten en cofinanciering van het VLIF.

De rol van provincies, gemeenten en maatschappelijk middenveld blijkt al uit de samenstelling van het IPO. Zij zijn de eerste partners. Zij bezitten de nodige terreinkennis en deskundigheid. Zij zullen projecten initiëren, adviseren, beslissen en uitvoeren.

Het Vlaams Parlement moet het algemeen beleid opvolgen en controleren. Verder zal de Vlaamse Regering de komende maanden allicht nog de gelegenheid krijgen om suggesties, aandachtspunten en constructieve kritiek van deze commissie te noteren. Hiernaast kan het Vlaams Parlement vanuit een horizontale benadering uiteraard ook allerlei initiatieven nemen, waaronder decretale, in verband met het plattelandsbeleid in de brede zin van het woord.

Op termijn zal in specifieke plattelandskredieten worden voorzien. Ik heb er nooit een geheim van gemaakt dat het hier om een geleidelijke invoering gaat. In de loop van de tweede helft van de legislatuur zullen we een aantal basisallocaties her-

Leterme

groeperen. Ik ben niet van plan in dit verband een symbolenstrijd te voeren. Mij lijkt het belangrijker op het terrein inspanningen te leveren. We moeten rekening houden met de specifieke kenmerken van het platteland. Op wiens naam die kredieten worden ingeschreven, is in mijn ogen bijkomstig. We moeten een programma plattelandsbeleid met eigen basisallocaties en met een eigen logica instellen. Indien het bijvoorbeeld om maatregelen in de welzijnssector gaat, moeten de kredieten binnen deze sector blijven. In dergelijke gevallen moeten we in de reglementering betreffende het verdelen en het inzetten van de kredieten een soort van plattelandstoets inbouwen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik dank de minister-president voor zijn uitgebreid antwoord. We beschikken voor het eerst over een minister die specifiek bevoegd is voor het plattelandsbeleid en in wiens titulatuur deze bevoegdheid uitdrukkelijk is vermeld. Bovendien beschikken we voor het eerst over een subcommissie die specifiek bevoegd is voor het landbouw-, visserij- en plattelandsbeleid. Dit is onze kans om niet enkel decreetgevend en controlerend op te treden, maar om ook inspirerend te werken. We hebben in dit verband reeds een aantal zeer zinvolle gedachtewisselingen over het Europees landbouwbeleid gehouden. We moeten eens nagaan op welke wijze deze commissie niet enkel een controlerende, maar ook een inspirerende rol kan vervullen. Als ik het goed heb begrepen, staan de minister-president en zijn kabinet hiervoor open.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Voor de duidelijkheid wil ik hier nog iets aan toevoegen. De eerste taak die ons wacht, is de samenstelling en de taakomschrijving van het interbestuurlijk overleg. Indien de leden van deze commissie suggesties of vragen in verband met de Vlaamse inbreng hebben, mogen ze gerust mijn kabinet contacteren. Hun inspirerende inbreng is zonder meer welkom.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.24 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

